

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-5-33 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 14-35/690-308
Karar Tarihi : 24.09.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER : Kerem TOMUR, Mustafa SOYDAN, Cihan BİLAÇLI

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Sinefekt Post Prodüksiyon Hizmetleri A.Ş.
Av. Murat TURHAN
Tomurcuk Sok. Nursanlar İş Merkezi K:3 D:13 Mecidiyeköy/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Kodak Near East Inc.(Merkezi New York) Türkiye İstanbul Şubesi
Nispetiye Cd. Toprakkale Sk. No:7 Dadaş Apt. D:6 Etiler/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Kodak Near East Inc. (Merkezi New York) Türkiye İstanbul Şubesinin aşırı fiyat uygulamak, indirim uygulamalarına son vermek, Image Care programında kendi ürünlerinin kullanımını zorunlu tutmak suretiyle baskı film, ara film ve ses filmi ürünleri pazarındaki hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- Sinefekt Post Prodüksiyon Hizmetleri A.Ş. (SİNEFEKT)'nin en önemli faaliyeti olan film laboratuvarı ve post prodüksiyon faaliyetini sürdürebilmesi için gerekli olan baskı film, intermediate film ve ses filmi gibi sinema ürünlerini 2012 yılı öncesinde Agfa-Gevaert N.V., FujiFilm Corporation ve Kodak Near East Inc. (Merkezi New York) Türkiye İstanbul Şubesi (KODAK)'nden temin edebildiği,

- 2012 yılı başında Agfa-Gevaert N.V.'nin, 2012 yılının Ağustos ayında da FujiFilm Corporation'un sinema ürünleri ile ilgili üretim ve satış faaliyetine son verme kararlarını takiben KODAK'ın %100 pazar payına sahip olduğu ve hâkim duruma geçtiği,

- Hâkim duruma geçmesinin ardından KODAK'ın, müşterilerine uyguladığı indirimlerden vazgeçip kimyasal ürünlere dolar bazında %300 oranında, baskı film ürünlerinde ise ürün çeşidine bağlı olarak dolar bazında %45 ila %200 oranları arasında zam yaptığı,

- 2013 yılının öncesinde, Amerika Birleşik Devletleri'nde iflas korumaya başvuran Kodak'ın, yapılan zamların ardından, yedi ay gibi kısa bir sürede iflas korumadan çıktığı, dolayısıyla KODAK'ın aşırı fiyat uygulayarak hâkim durumunu kötüye kullandığı ifade edilmiş olup, gereğinin yapılması talep edilmiştir.

(3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 16.06.2014 tarihinde intikal eden başvuru 16.07.2014 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 14-24/496-M sayılı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 17.09.2014 tarih ve 2014-5-33/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; önaraştırma konusuna ilişkin olarak ilgili teşebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, kesin bir ilgili ürün pazarı ve ilgili coğrafi pazar belirlenmemiştir.
- (6) KODAK hakkında 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde öne sürülen iddialar KODAK'ın aşırı fiyat uygulamak ve indirim uygulamalarına son vermek suretiyle baskı film, ara film ve ses filmi hizmetleri pazarlarındaki hâkim durumunu kötüye kullandığına ve Image Care programında kendi ürünlerinden başka ürünlerin kullanımına izin vermediğine yöneliktir.
- (7) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlalin varlığından bahsedilmek için teşebbüsün hem hâkim durumda olması hem de bu durumunu çeşitli uygulamalarla kötüye kullanması gerekmektedir. Bu bağlamda birinin yokluğu diğerinin analizini gereksiz kılan iki ayrı durumdan bahsetmek mümkündür. Yani, eğer bir teşebbüs hâkim durumda değilse tek taraflı uygulamasının bir kötüye kullanma olup olmadığını incelemeye gerek olmadığı gibi eğer uygulama bir kötüye kullanma değilse ilgili teşebbüsün hâkim durumda olup olmadığının analizine de gerek bulunmamaktadır. Bu bakımdan, dosya kapsamında şikâyet konusu uygulamaların kötüye kullanma olup olmadığı değerlendirilip detaylı bir pazar ve hâkim durum analizinin yapılmasına gerek olmadığı anlaşılmıştır.
- (8) Dosya kapsamında, aşırı fiyat iddiaları ile ilgili olarak, baskı ve ara film ürünlerin sergilediği fiyat seyri ile maliyetlerde gerçekleşen değişikliklere yer verildiği, ayrıca kar marjlarında yaşanan değişimlerin izlendiği görülmüştür. Baskı ve ara filmlerde 2010 yılından itibaren her yıl belli oranlarda fiyat artışlarının gerçekleştiği; KODAK'ın piyasada tek sağlayıcı konumuna yükseldiği 2013 yılında baskı film fiyatlarının yaklaşık (.....) oranında, ara film fiyatlarının ise yaklaşık (.....) oranında artış gösterdiği, buna karşılık aynı dönemde birim üretim maliyetlerinde de artışların yaşandığı; bu artışın 2013 yılında baskı film ürünlerine yaklaşık (.....), ara film ürünlerine ise yaklaşık (.....) oranında yansıdığı, bununla birlikte, ara filmlerde 2013 yılı öncesi yaklaşık (.....) oranında artan maliyetlerin o dönemde fiyatlara ancak (.....) oranında yansıdığı, baskı filmlerde 2010 yılında yaklaşık (.....) oranında olan ürün başına kar marjının yıldan yıla azalarak 2014 yılında, sert bir düşüşle, negatif olarak gerçekleştiği, ara filmlerde ise 2010 yılında (.....) olarak gerçekleşen ürün başına kar marjının 2012 yılında yaklaşık olarak (.....) oranına gerilediği, bu tarihten itibaren tekrar yükselişe geçerek 2012 öncesi oranların seviyesini yakaladığı anlaşılmıştır.
- (9) Fiyat, maliyet ve kar marjı değerleri uyarınca, baskı ve ara film ortalama fiyatlarının yıllık bazda en fazla (.....) oranında arttığı; en büyük satış kalemini oluşturan baskı filmlerin birim üretim maliyetlerinde de artışların yaşandığı; baskı film ürünlerinde ürün başına kar marjının 2014 yılı başı itibariyle negatif durumda olduğu; ara filmlerde sahip olunan yüksek kar marjının, KODAK tek sağlayıcı konumuna geçtiği 2013 yılı öncesi dönemde elde edilen kar marjına yakın seviyede seyrettiği; yüksek kâr marjı sağlanan bu ürünlerden elde edilen toplam satış gelirin, baskı filmlere kıyasla oldukça düşük olduğu görülmüştür.
- (10) Dosya mevcudundan, toplam satış gelirin çok büyük bir kısmını teşkil eden baskı film ürünlerinde birim kâr marjının 2014 yılına dek (.....) aralığında gerçekleştiği, 2014 yılı itibariyle (.....) seviyesine gerilediği, baskı film ürünlerinden elde edilen gelirin yaklaşık onda biri oranında hasılat sağlanan ara film ürünlerinde ise kâr marjının yaklaşık olarak (.....) oranları arasında değişen nispeten yüksek seviyelerde gerçekleştiği, ancak bu kâr

marjının, KODAK'ın tek sağlayıcı olmadığı 2010-2011-2012 yıllarında da bu seviyelerde gerçekleştiği görüldüğünden, gerçekleşen yüksek kâr marjının KODAK'ın tek sağlayıcı olmasıyla ilintili olmadığı, ayrıca ilgili ürünlerde gerçekleşen Türkiye ortalama fiyatlarının dünya ortalama fiyatlarına göre fahiş olarak değerlendirilmesini mümkün kılacak yeterli bulgunun bulunmadığı değerlendirilmiştir.

- (11) KODAK tarafından uygulanan indirim uygulamalarına son verilmesine ilişkin iddia hakkında dosya mevcudunda yer alan tespitlere göre, 2013 yılı öncesinde KODAK tarafından alıcılara satış hacmi ve zamanında ödeme olmak üzere iki tür indirim uygulanmakta iken, 2013 yılı itibariyle satış hacmi indirimlerine son verildiği, KODAK tarafından, bu durumun ardında piyasa hacminde yaşanan düşüş, maliyetlerdeki artış ve müşterilerin ödeme riskinin yükselmesi gibi hususların yattığının açıklandığı, bunun yerine zamanında ödeme indirimlerine ağırlık verildiği, elde edilen belgelere göre ise, 2012 yılında (.....) dolaylarında olan zamanında ödeme indirimlerinin 2013 yılının sonlarında (.....) dolaylarına gerilediği, ancak bu davranın hâkim durumun korunması ya da güçlendirilmesi amacını taşımaktan çok, teşebbüs üzerinde azalan rekabetçi baskı ile birlikte, gerçekleşen net fiyatı yukarı çeken bir uygulama olduğu anlaşılmıştır.
- (12) Dosya mevcudundan, Image Care programına üyeliğin laboratuvarın inisiyatifi ve talebi ile gerçekleştiği, KODAK'ın program gereksinimleri arasında KODAK ürünlerinin kullanımını zorunlu tuttuğuna yönelik bir bilgi veya belgeye ulaşılamadığı görülmüştür.
- (13) Bu hususlar ışığında, dosya konusuna ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (14) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.